

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA

Charita

№ 2
štvrtročník
2004

b l í z k o p r i č l o v e k u

Návšteva z Indie

**Slovenská sporiteľňa a SKCH
na Konferencii v Melku**

Charita sa stará o deti

Foto Mgr. Katarína Michalčíková

EDITORIÁL

„Hurá, v škole prasklo potrubie, ulejeme sa z vyučovania!...“ Mnohí z nás si to iste pamätáme, každá príležitosť uniknúť zo školských lavíc spod prísneho dozoru učiteľky či školníka – dobrá.

Pravdepodobne nikomu z nás vtedy ani len neprišlo na um, že chodiť do školy a môcť získať vzdelanie ani zďaleka nie je samozrejmosťou pre každého a v každom kúte našej planéty. A tiež len málokto asi vie, že na svete je 250 miliónov detí, ktoré namiesto toho, aby mali bezstarostné detstvo s jedinou povinnosťou – usilovne sa učiť, nemajú šancu dostať ani len základné vzdelanie. Navyše musia od útleho veku pracovať na poliach, v dielnach, slúžiť v bohatých rodinách, aby pomohli svojim rodičom a súrodcom prežiť.

Slovenskej katolíckej charite nie je lahostajný osud detí, ktoré trpia pre zlobu či nezaujímajúcich iných u nás i na celom svete. Svedčia o tom zariadenia SKCH pre deti rôzne postihnuté, či deti z neúplných a krízových rodín na Slovensku, a taktiež šesť centier sociálnej pomoci pre núdzne deti v Indii v rámci projektu SKCH Adopcia na diaľku. Isťe nie je v našich možnostiach zachrániť každé dieťa, ktoré čaká pomoc, ale je to podobné ako v príbehu, ktorý nám pripomenul jeden pán farár, podporujúci štúdiom malého Indu: Istý muž zbieral na brehu vyplavené morské hviezdičky a hádzal ich späť do mora. Keď sa okoloidúci divili, že predsa nemôže zachrániť všetky, zodvihol jednu z nich a hodil ju do mora hovoriac: „Ale táto bude žiť!“

Mili dobrodinci SKCH, nech vám Pán odmeni každý váš dar, vďaka ktorému jedno dieťa na tomto svete bude mať čo jesť, mať strechu nad hlavou, naučí sa čítať, písať a vašou zásluhou sa bude môcť uplatniť v živote a raz svojim deťom umožníť lepší život ako bol dopriaty jemu.

Mária Takáčová
Manažérka projektu Adopcia na diaľku SKCH

Slovenská katolícka charita (SKCH) je neštatná nezisková organizácia, ktorá poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby všetkým ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie.

Právnou formou SKCH je „Účelové zariadenie Cirkvi a náboženskej spoločnosti“, ktoré zriadila Konferencia biskupov Slovenska a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení; tvoria ju arcidiecézne a diecézne charity, Bratislavská katolícka charita a Sekretariát Slovenská katolícka charita, ktoré sú samostatnými subjektmi s vlastnou právnou subjektivitou.

ADRESÁR SKCH

Sekretariát Slovenská katolícka charita

Adresa: Kapitulska 18,
814 15 Bratislava
Tel.: ++421-2-5443 1506, 5443 2503
Fax: ++421-2-5443 3097
E-mail: charita@computel.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 8010-0502332363/7500 ČSOB

Bratislavská katolícka charita

Adresa: Heydukova 12,
811 08 Bratislava
Tel.: 02-5296 4566,
Fax: 02-5292 0275
E-mail: bkch@ba.psg.sk
http://www.ba.psg.sk/prezenta/
charitaba/
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 00 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: charita.tt@slovanet.sk
Účet: 10073412080/4900 Istrobanka

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-772 1738, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
http://www.charitanitra.sk/
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tajovského 1,
974 00 Banská Bystrica
Tel.: 048-423 0346, Fax: 048-423 1726
E-mail: dcharbb@isternet.sk
http://www.isternet.sk/dcharbb/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spíšská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spíšská Nová Ves
Tel.: 053-4424 519, Fax: 053-4424 519
E-mail: caritas@nextra.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634-592/0200
VÚB Spíšská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415, Fax: 058-7341 292
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 8010-0513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka diecézna charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: charitagkdch@stonline.sk
http://www.grkatpo.sk/charita/
Účet: 28039-572/0200
VÚB Prešov

Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-7299007, 055-7299008
Fax: 055-7299008
E-mail: grickola@stonline.sk
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Obsah

Z DIECÉZNYCH CHARÍT 3

ZO SEKRETARIÁTU SKCH 3

CHARITA A DETI 4

Charita pomáha deťom

CARITAS 6

Regionálna konferencia CE

Pohľad CE rok po zverejnení štúdie „Smerom k spravodlivej Európe“

PARTNERSTVO 7

Slovenská sporiteľňa a SKCH na medzinárodnej konferencii v Melku

ADOPCIA 8

Indická „mama“ projektu Adopcia na diaľku na Slovensku

ROZVOJOVÁ POMOC 10

SKCH bude pomáhať v Sudáne

Medzinárodná pomoc sudánskej provincii Darfur

HUMANITÁRNA POMOC 10

Česká charita pomáha obetiam povodní na Slovensku

MVO 11

Depaul Trust pomáha najmä bezdomovcom v Anglicku a Írsku

Z DUŠE 11

Iné

DEŇ DETÍ

Dňa 12. 6. 2004 usporiadala Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita výlet do ZOO v Bratislave pre deti zo sociálne slabých rodín. Zúčastnilo sa na ňom 31 detí. Tento výlet bol usporiadaný pri príležitosti Medzinárodného dňa detí. Po návšteve ZOO deti pozvali do Auparku na Sedliacky dvor, kde im pán majiteľ rozdal sponzorské balíčky. Pre deti pripravili aj chutný obed. Poobede sa zahrali na ihrisku v Auparku.

Mgr. Lucia Vadrnová

STÁŽ V BELGICKU

V čase od 22. marca 2004 do 3. apríla 2004 sa zúčastnilo 10 žien zo Slovenska na projekte, ktorý realizovala Flámska charita, SKCH a nezisková organizácia Tabita. Tento projekt umožnil nahliadnuť do systému starostlivosti o starých, chorých, ale aj mentálne postihnutých ľudí v rôznych zariadeniach a centrách v Belgicku. Program umožňoval účastníkom získať čo najviac odpovedí na otázky týkajúce sa sociálnej a zdravotnej starostlivosti a ďalších informácií o danom systéme. Bola možnosť pracovať a zapájať sa aj do denného programu klientov.

Mgr. Mária Vančíková,
GAECH, účastníčka projektu

**SPOLUPRÁCA SO ZAHRANIČÍM
V GKDCH PREŠOV**

V dňoch 12. až 20. mája 2004 navštívili Gréckokatolícku diecéznu charitu priatelia z partnerskej francúzskej charity Secours Catholique zariadenia Cité Myriam - riaditeľ zariadenia, zástupca riaditeľa, terénna pracovníčka a vedúca ubytovacej časti. Cieľom návštevy bolo pokračovanie v začatej spolupráci od roku 1993 formou výmenných pobytov.

Hostia sa zúčastnili aktivít v Resocializačnom systéme „Cesta k domovu“, stretli sa s predstaviteľmi Gréckokatolíckej cirkvi, Mesta Prešov, Prešovského samosprávneho kraja, pozdravili aj prezidenta Slovenskej katolíckej charity Mons. Štefana Sečku. V rámci kultúrno-poznávacej časti programu navštívili Spišský hrad, Spišskú Kapitulú, Levoču, Bardejov, Bardejovské Kúpele i opáľovú banu na Dubníku. Na budúci rok už naplánovali návštevu pracovníkov Gréckokatolíckej diecéznej charity a spolupracujúcich zariadení v Cité Myriam v Paríži.

Ing. Mária Rajňáková

**STRETNUTIE FARSÝCH CHARÍT
ZO SPIŠA**

Dňa 24. apríla, v sobotu, sa stretli v peknom prostredí Domu Charitas Svätej rodiny v Já-

novciach-Čenčiciach zástupcovia farských charít zo Spiša a ich pozvaní hostia. Cieľom stretnutia bolo vzájomné zoznámenie, výmena skúseností a inšpirácia do ďalšej práce. V rámci programu si spoločne prezreli Dom Charitas, ktorý slúži šiestim dospelým mentálne postihnutým klientom ako chránené bývanie.

Mgr. Marek Krajňák, moderátor FCH pre Spiš

**OCENENIE ČASOPISU SLOVENSKÁ
KATOLÍCKA CHARITA**

V súťaži Podnikové médium roka 2003, ktorá sa vyhodnocovala 19. 4. 2004 v hoteli Danube v Bratislave, získal časopis Slovenská katolícka charita 3. miesto v kategórii „Časopisy neziskových, príspevkových a rozpočtových organizácií verejnej správy“.

Prvý ročník súťaže Podnikové médium roka 2003 vyhlásila agentúra RM Production. Porotcovia sa zamerali nielen na obsah (jeho komunikatívnosť, dôveryhodnosť či štruktúru), ale aj na jazykovú úroveň, grafický design (kompozíciu strany, výtvarný názorom), alebo typografiu, prácu s fotografiami a ilustráciami a vyhodnotili aj polygrafické spracovanie médií. Súťaž Podnikové médium roka 2003, ktorá sa uskutočnila pod záštitou ministra hospodárstva Pavla Ruska, sa zúčastnilo viac ako 20 firiem z celého Slovenska.

Stratégie online, KM

ZLATÝ KLINEC

V prestížnej národnej súťaži kreativity Zlatý kliniec 2004 získala reklamná agentúra Mayer/McCann Erickson v kategórii Tlač a poster ocenenie Zlatý kliniec za billboard „Sviečka“, vytvorený pre kampaň Slovenskej katolíckej charity na podporu rozvoja hospodárskej starostlivosti na konci roka

2003. TV spot k tejto kampani síce nevyhral, ale dostal sa na short list. Do 10. ročníka súťaže Zlatý kliniec 2004, ktorej vyhlásovateľom je Klub reklamných agentúr Slovenska (KRAS), bolo prihlásených celkovo 204 prác, z nich porota nominovala na short list spolu vo všetkých kategóriách 107. Ocenených bolo spolu 36 prác od 11 agentúr.

TK KBS, KM

VIA BONA SLOVAKIA MÁ VÍTAZOV

Slovenská katolícka charita nominovala Slovenskú sporiteľňu a reklamnú agentúru Mayer/McCann-Erickson, vďaka ktorým mohla prebehnúť kampaň na podporu hospodárskej starostlivosti na cenu Via Bona Slovakia. Obe spoločnosti aj boli ocenené v kategórii Cena za odvahu podporiť inováčný projekt.

Ocenenie Via Bona udeľuje nadácia Pontis podnikateľom a firmám za šírenie myšlienky filantropie a darčovstva. Má prispieť na zviditeľnenie organizácií, ktoré našli odvalu a uzavreli verejnoprospešné partnerstvá v rôznych spoločenských či ekonomických sférach. Zároveň má byť návodom pre firmy i podnikateľov ako rozvíjať svoje zručnosti v oblasti finančného a nefinančného darčovstva pre blaho komunity. Cena Via Bona Slovakia sa udeľuje v 5 kategóriách. Víťazov vybrala hodnotiacia komisia zo 49 nominácií. Najdôležitejším kritériom výberu nebola výška príspevku, ale jeho prínos pre komunitu, obec, mesto či región. Každý z ocenených získal jeden z obrazov, ktoré maľovali deti postihnuté autizmom. Stratégie online, Omnipublic, TKKBS, KM

NÁVŠTEVA Z NEMECKA

26. 3. 2004 navštívil Slovenskú katolícku charitu Bernhard Hallermann, referent DCV (Nemecká charita) pre európske projekty. So SKCH spolupracuje v rámci projektu opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti. Okrem Slovenska DCV podporuje projekty ukrajinskej charity v oblasti domácej starostlivosti a projekt pre deti s HIV v troch ukrajinských mestách, v Maďarsku podporuje projekt na pomoc ľuďom závislým od alkoholu a drog a ďalšie projekty v Európe.

KM

Charita pomáha deťom

Mgr. Martin Šarkan, Mgr. Oľga Peciková, Ivana Šebová, Mgr. Eva Plavcová, Ing. Mgr. Eleonóra Mitríková, Mgr. Zuzana Klingová, Mgr. Soňa Gaborčáková, Libuša Patkošová, Marianna Kobiliková, Mgr. Katarína Michalčíková

V téme tohto čísla časopisu vám prinášame prehľad pomoci Slovenskej katolíckej charity deťom a mladým ľuďom. Nájdete tu deti v rôznych typoch núdze. Niektoré sú opustené, iné potrebujú podporu kvôli tomu, že sú „inak obdarované“. Aj Caritas Internationalis v tomto roku vydala materiál o ochrane detí a o špeciálnej starostlivosti o tie, ktoré sa nachádzajú v núdzi. Všetky deti sú však deťmi, ktoré máme v charite veľmi radi. Veríme, že s našou aj vašou podporou sa im v budúcnosti podarí žiť radostný život naplnený pravými hodnotami.

CHUDOBNÉ, OPUSTENÉ, CHORÉ...

DSS Samária v Bratislave (BKCH)

Významným prvkom v doliečovaní duševne chorých sú zariadenia denného typu, ktoré ponúkajú doliečovanie v prirodzenom sociálnom prostredí, využívajúc aj pôsobenie rodiny, do ktorej sa pacient denne vracia.

Domov sociálnych služieb Samária patrí medzi takéto zariadenia. Centrum sa vyprofilovalo na zariadenie, ktorého služby využívajú klienti s chronickým ochorením, už invalidizovaní, patriaci k vyšším vekovým kategóriám. Druhú skupinu tvoria mladší klienti s duševnými ochoreniami z okruhu schizofrénnych porúch, u ktorých sa ešte stále neurčilo, či má ochorenie progredujúci charakter a povedie k invalidite, alebo či sa ide iba o epizódu, ktorá sa vylieči. Centrum neposkytuje zdravotnícke služby a nie je orientované na liečbu toxi-

komanov ani mentálne retardovaných mladých ľudí.

Základ programu Samária tvorí psychoterapia v celej jej šírke. Využíva metódy a postupy, ktoré podporujú medziludskú komunikáciu a dobrú sociálnu adaptáciu.

Popri psychoterapii sú dôležitou súčasťou denného programu pedagogické aktivity: nácvik zručností potrebných pre každodenný život, učenie sa jazykov a špeciálnych zručností (šitie, paličkovanie, práca s rôznymi materiálmi, práca v záhrade a v dome), nezanedbávajú sa kreatívne aktivity (kreslenie, maľovanie, práca s hlinou a pod.).

Klientom sa venujú odborníci z oblasti psychológie a špeciálnej pedagogiky, ktorí vo svojej starostlivosti nadväzujú na hospitalizáciu chorého v psychiatrickom zariadení alebo dopĺňajú ambulantnú terapiu. Tento užší kruh ľudí poskytuje potrebnú intimitu, vzájomnú dôveru, sociálnu kontrolu aj láskavý prístup, čo je dôležitý podporný prvok v liečbe. Narušené sociálne reakcie sa môžu upraviť využívaním spätnej väzby vo vzťahoch. Spolupráca s príbuznými, školou, zdravotníckymi zariadeniami a s nešťatnými zariadeniami je súčasťou komplexnej starostlivosti.

Deti v núdzi (BA-TTADCH)

Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita sa venuje deťom zo sociálne slabších rodín a podporuje deti v trnavskom detskom dome. Pracovníci charity pre deti pripravujú pravidelné akcie ako napríklad mikulášske besiedky, výlety a tábory, návštevy detských divadelných predstavení, výlet do ZOO...

Detský charitný dom v Považskej Bystrici (DCHN)

Deti v tomto dome žijú v dvoch samostatných skupinách, z ktorých každá má svoje vlastné priestory - kuchynka, obývačka a detské izby. Deti sa zapájajú do všetkých činností domova, aby sa čo najviac život v domove priblížil k väčšej fungujúcej rodine. Veľký dôraz sa kladie na prácu s biologickou rodinou detí.

V prípade splnenia legislatívnych podmienok je možný návrat detí späť do biologickej rodiny, prípadne umiestnenie do pestúnskej starostlivosti. V roku 2003 sa 3 deti vrátili do pôvodnej rodiny.

Detský charitný dom sv. Lujzy v Nitre (DCHN)

Výchovný proces prebieha v dvoch samostatných skupinách, do ktorých sú deti rozdelené podľa veku. Dôraz sa kladie na spoluprácu s pestúnskými rodinami a spolupracuje sa s rodičmi; sú nabádaní k zodpovednosti za svoje deti, majú možnosť

pravidelne deti navštevovať, pomáhať im pri príprave do školy a sprevádzať ich na krúžky a tréningy, tráviť spolu školské prázdniny.

Dom sv. Alžbety v Banskej Bystrici (DCHBB)

V Dome je zriadená Stanica opatrovateľskej služby pre pobyt 10 detí na neurčitý čas. Sú to deti, ktorých rodičia sú napríklad alkoholicy, drogovzo závislí alebo sa z iných dôvodov nemôžu starať o svoje deti.

Dom sv. Alžbety je aj domovom pre osamelých rodičov a má kapacitu 7 matiek s deťmi na pol roka.

Denné detské sanatórium v Humennom (ADCHKE)

Do sanatória prichádzajú deti od 3 do 7 rokov s ochoreniami, ktoré si vyžadujú intenzívnu rehabilitačnú liečbu pohybovo postihnutých detí alebo ortopticko-pleoptickú liečbu zrakov postihnutých detí.

Okrem liečby na podporu rozvoja absolvujú deti rozumovú, hudobnú, výtvarnú, pracovnú a telesnú výchovu. Všetky výchovy sa uskutočňujú hravou formou. Všetko úsilie sa smeruje k výchove zdravého, bystrého, radostného a pohyblivého dieťaťa, aktívneho v hre, samostatného a pripraveného pomáhať iným deťom.

Rómske komunitné centrum - práca s deťmi a mládežou v Stropkove (ADCHKE)

Jedným z cieľov centra je riešenie situácií a problémov priamo v rodinách. Zvýšená pozornosť sa venuje školopovinným deťom, zlepšeniu výchovno-vzdelávacích výsledkov a slabo prospievajúcich žiakov. Riešia sa aj problémy záškoláctva.

V priestoroch centra je knižnica, ktorú má na starosť rómska študentka. Pod vedením rómskej dobrovoľníčky funguje pri centre súbor „Božie deti“ a súbor „Rómske srdce“.

Rómske komunitné centrum - vzdelávací program pre rómske deti, Lipany (ADCHKE)

Vo vzdelávacom programe sa rozvíjajú nasledujúce oblasti:

- rozvoj základnej slovnnej zásoby a komunikačných schopností,

- triedenie a rozlišovanie predmetov podľa tvaru, farieb, veľkosti, hmotnosti a objemu,
- výtvarná činnosť, vystrihovacie a lepenie, kreslenie podľa vlastnej fantázie,
- spevácky a tanečný prejav,
- základné spoločensko-hygienické návyky - umývanie, čistenie zubov, sprchovanie, celkový vzhľad a úprava.

Takmer všetky deti boli zaradené do tzv. nultého ročníka základnej školy, ktorý sa zriadil od septembra 2003 na základe dohody partnerov v priestoroch centra.

Centrum spolupracuje aj so Špeciálnou základnou školou za účelom dosiahnutia spoločného cieľa integrácie rómskych detí.

Adopcia na diaľku z Indie (Sekretariát SKCH)

V rámci projektu Adopcia na diaľku SKCH spolupracuje so 6 sociálnymi centrami v indickom štáte Karnataka. V tomto projekte pomáhajú indickým deťom prostredníctvom SKCH slovenski adoptívni rodičia. Minimálna finančná podpora 420 Sk mesačne na jedno dieťa je zameraná na vzdelávanie. Mnoho detí v Indii musí pracovať a tak je pre ne vzdelávanie vzácné.

Deti do projektu vyhľadávajú sociálni pracovníci, ale niekedy s nimi prídu samotní rodičia. Sú to deti, ktorých rodiny sú v zlej situácii a nedokážu im zabezpečiť vzdelávanie. Niekedy to bývajú sirotky. Sociálny pracovník preskúma situáciu rodiny, opíše ju do osobnej karty dieťaťa a doplní zaradenie dieťaťa do konkrétnej školy. Túto kartu aj s fotografiou posielajú indické centrá na Slovensko. Do projektu sú zaradené deti od veku 5 rokov až do ukončenia vzdelávania.

So vzdelaním majú deti naozaj nádej na lepšie uplatnenie sa v ich krajine. Okrem rokov učenia sa tieto roky stávajú pre deti, z ktorých mnohé museli donedávna pracovať, aj obdobím pokojnejšieho detstva.

MLADÍ ĽUDIA V NÚDZI

Dom Charitas sv. Damiána De Veuster v Spišských Vlachoch (SpKCH)

V tomto dome sa poskytuje pomoc formou rodinného bývania 10 chlapcom z detských domovov z celého Slovenska alebo v špeciálnej životnej situácii, vo veku nad 18 rokov, ktorí by sa bez tejto pomoci stali bezdomovcami, prípadne tulákmi. Na získavanie pracovných návykov sú k dispozícii dielne.

Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši (SpKCH)

V tomto dome sa poskytuje pomoc týraným a zneužívaným dievčatám a mladým ženám vo veku 15 až 25 rokov, ktoré sú bez prístrešia, potrebujú resocializáciu alebo sa potrebujú vo svojej životnej situácii zotaviť mimo svojej rodiny formou krátkodobého

alebo dlhodobého pobytu. Majú k dispozícii dielničku.

Krizové centrum pre matky s deťmi a mládež v Košiciach (ADCHKE)

V zariadení sa poskytuje pomoc dvom kategóriám klientov: mladým ľuďom po skončení ústavnej výchovy (z detských domovov, internátnych učilišť a i.) a osamelým rodičom s deťmi.

V útulku pre mládež ide o vysoko rizikovú skupinu klientov.

Na úspešné zaradenie sa do bežného života a osamostatnenie sa je potrebné prepojenie na sociálnu politiku mesta - možnosť získať sociálne byty, v ktorých by klienti bývali pod dozorom sociálneho pracovníka. Tento model riešenia problematiky mladých ľudí po ukončení ochrannnej a ústavnej výchovy je v súlade s trendmi sociálnej práce aj v iných štátoch EÚ.

Okrem mládeže v centre býva cca 13 osamelých rodičov a 23 detí. Deti sú v rôznom veku; od niekoľkodňových až po 18-ročných. Keďže deti žijú spolu s rodičmi, práca s deťmi je o to náročnejšia. Tu pomáha špeciálna pedagogička a psychologička.

Charitný dom pre mládež vo Vranove nad Topľou (ADCHKE)

Zariadenie je určené pre mladých chlapcov, absolventov osobitných internátnych škôl alebo detských domovov vo veku 18 - 25 rokov, ktorí sa ocitajú v zložitých životných situáciách. Pracovníci im pomáhajú pri integrácii do pracovného a spoločenského života. Okrem pomoci pri hľadaní zamestnania sa tu poskytuje sociálne poradenstvo a pomoc pri budovaní hodnotového systému.

INAK OBDAROVANÉ DETI

Dom Charitas sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi (SpKCH)

Dom Charitas sv. Jozefa poskytuje komplexnú výchovno-vzdelávaciu, zdravotnú a sociálnu starostlivosť pre deti a mládež s mentálnym a kombinovaným postihnutím, ubytovanie a stravovanie pre tehotné ženy a matky s jedným dieťaťom. Okrem pomoci postihnutým deťom a matkám s deťmi v núdzi Dom Charitas pripravuje a podáva stravu starým ľuďom zo Spišskej Novej Vsi.

Služba deťom s mentálnym a kombinovaným postihom

Dopoludňajší čas bežného dňa je vyplnený vyučovaním podľa plánov. Deti sú rozdelené do maximálne päť členných skupín. S väčšinou z nich sa pracuje individuálnou formou a metodikou prispôbenou ich mentálnym a fyzickým schopnostiam. Pre staršie deti sú k dispozícii textilná, keramická a stolárska dielňa. Dielne boli zriadené za účelom návratu základných pracovných zručností pri práci s textilom, hlinou a drevom. Časť detí predpoludním navšte-

vuje Špeciálnu základnú školu sv. Maximiliána Mária Kolbeho. Popoludnie je venované relaxácii, pobytom vonku, návštevám plavárne a telocvične. Špeciálne hodiny aerobiku a muzikoterapie sú pre deti veľmi zaujímavé a motivujúce.

Pri Dome Charitas je založený Klub Hnutia špeciálnych olympiád na Slovensku.

Špeciálna základná škola sv. Maximiliána Mária Kolbeho v Spišskej Novej Vsi (SpKCH)

Už v počiatkoch sa špeciálni pedagógovia zamerali na využívanie alternatívnych pedagogických smerov a arteterapie. Cieľom školy je ustavičnou zámernou stimuláciou všetkých psychosomatických procesov žiakov reedukovať a kompenzovať všetky ich nedostatky, aby podľa individuálnych schopností a možností došlo k ich maximálnej integrácii cez intenzívnu komunikáciu a edukáciu.

Cestou (ktorej ovocie sa v súčasnosti už prejavilo) k postupnému dosahovaniu tohto cieľa sú rôzne arteterapeutické činnosti z muzikoterapie, dramaterapie a terapie výtvarným umením, ktoré škola aplikovala do štandardného obsahu edukácie určitého MŠ SR pre variant A, B, C. Okrem toho sa využívajú i ďalšie podporné terapie (aromaterapia, relaxačné masáže), aby v procese edukácie bol zahrnutý celý komplex osobnosti viacnásobne postihnutého žiaka.

Obsah vzdelávania je obohatený u všetkých žiakov o sociálnu komunikáciu v kruhu, kde sa stretávajú každý deň po vyučovaní žiaci a pedagógovia celého spoločenstva školy. V súčasnosti sa rozbiehajú ďalšie záujmové činnosti. Novinkou je zriadenie praktickej školy od septembra 2004 pre žiakov, ktorí končia povinnú školskú dochádzku.

Na jednej strane možno vyjadriť potešenie, že v odbornej literatúre sa v posledných rokoch objavilo množstvo štúdií o problema-

>>>

tike edukácie viacnásobne postihnutých žiakov. Na druhej strane však stále cítiť veľký nedostatok prakticky pripravených ľudí na túto prácu v rôznych kútoch Slovenska. Nie je dostatočne opísaný viacnásobne postihnutý žiak ako subjekt, ako úžasná osobnosť s obrovským vnútorným duchovným potenciálom, s nesmiernymi ľudskými vlastnosťami, ktoré častokrát nám, intaktným ľuďom, chýbajú. Cez ich vonkajšie nedostatky ich často vnímame ako objekt, ktorý je hodný súcitu, falošnej lásky, finančne náročného vzdelávania alebo opovrhnutia. Mnohí z nás si vytvorili postoj, ktorý je vyjadrením našej neznalosti či pomýlených hodnôt. Preto by sa malo ešte viac o tejto problematike hovoriť a vytvárať malé, životaschopné edukačné projekty v každom meste aj mestečku. Viac by sa malo pomáhať rodine, do ktorej sa dieťa s viacnásobným postihnutím narodí a to nielen finančne, ale ju aj psychicky podržať (podporovať manželov, súrodencov, starých rodičov). V neposlednom rade treba venovať dieťaťu okamžitú včasnú starostlivosť, správnu diagnostiku a stimuláciu.

Dom sv. Anny v Starej Lubovni (GKDCH)

Dom sv. Anny je Domov sociálnych služieb pre deti a mládež s kombinovaným postihom s denným pobytom.

Priestory sú začlenené do obytnej plochy; obývajú ich zväčša mladé rodiny. Areál budovy je prispôsobený pre deti a tak dáva možnosť integrácie postihnutých detí do zdravej komunity. Dom sv. Anny navštevuje 17 detí, ktoré majú zabezpečenú výchovnú, záujmovú, kultúrnu činnosť, pracovnú terapiu, nevyhnutné životné úkony, stravovanie, zaopatrenie, poradenstvo a vzdelávanie.

V školskom roku 2001/2002 bola v priestoroch Domu sv. Anny zriadená pomocná trieda pre komplexnejšiu starostlivosť o deti s kombinovaným postihom.

Od júla 2004 začal Dom sv. Anny pracovať na rozšírení pracovnej terapie prostredníctvom zriadenia chránenej dielne. Dlhodobým cieľom chránenej dielne je pripraviť postihnutých žiakov v chránenom bývaní za pomoci asistencie.

Spomenutými aktivitami chce Dom sv. Anny dosiahnuť, aby deti s kombinovaným postihom mohli žiť v domácom prostredí a neboli ponechané na ústavnú starostlivosť. V oblasti sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva chce zariadenie predchádzať negatívnym a patologickým prejavom správania, a tak pomôcť deťom s poruchami správania nasmerovať ich život na správnu cestu.

Pozn.:

Kontakty na uvedené zariadenia dostanete v jednotlivých diecéznych charitách a Sekretariáte SKCH, ktorých zoznam je na str. 2.

Regionálna konferencia CE

Delegáti Regionálnej konferencie Caritas Europa 2004

Delegáti z členských organizácií, ktorí sa v máji stretli v Dubrovniku (Chorvátsko), schválili Stratégiu Caritas Európa na obdobie rokov 2005 - 2010: Žiť v solidarite a partnerstve v Európe a vo svete. Regionálna konferencia sa uskutočňuje raz za 4 roky. SKCH zastupoval generálny sekretár Ing. Mgr. Juraj Barát.

Výsledkom regionálnej konferencie bolo zameranie siete Caritas na prácu v hlavných krízových situáciách na celom svete rovnako ako aj pre Medzinárodný rozvoj a mier. Ďalšími prioritami strategického obdobia

2005 - 2010 sú: sociálna starostlivosť a súdržnosť, migrácia, azyl, boj proti nezákonnému obchodovaniu a integrácia, podpora členských organizácií a vnútornej spolupráce, advokácia, komunikácia, externá spolupráca, teologické rozjímanie a skutky. Počas otváraciej časti boli veľmi pozitívne ohodnotené hlavné prejavy Romana Zvarycha, zástupcu predsedu Rady pre európsku integráciu ukrajinskej vlády a Msgr. Alda Giordana, generálneho sekretára organizácie Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae (CCEE; St. Gallen, Švajčiarsko). Počas záverečného dňa ponúkol vo svojom prejave pán Duncan MacLaren, generálny sekretár Caritas Internationalis, celkový prehľad základných bodov v oblasti medzinárodnej spolupráce.

Pohľad CE rok po zverejnení štúdie „Smerom k spravodlivej Európe“

Christoph Lennert, redaktor KNA

1. máj 2004: Rozšírenie EÚ sa uskutočnilo, Brusel (KNA)

Prosperujúce krajiny? Desiatim krajinám, ktoré sa 1. mája pridali k EÚ sa toto želanie zrejme nespĺní tak rýchlo. Prezident Caritas Europa Denis Vient odhaduje, že to bude pravdepodobne „trvať najmenej jednu generáciu“, kým sa ich ekonomika priblíži úrovni dosiahnutej v 15 členských štátoch EÚ. „Hlavným cieľom bude v prvom rade potlačiť chudobu,“ hovorí Vient. Lídri EÚ musia takisto nasledovať svoje slová skutkami. Caritas sa bude snažiť pozorne sledovať ich kroky.

V záznamoch vzhľadom na chudobu z rokov 2002 a 2004 sieť charít odhalila, kde na kontinente je najväčšia chudoba. Chudoba sa líši v každom zo súčasných a budúcich členských štátov EÚ. Pre európske krajiny, ktoré budú aj naďalej vylúčené - aj po súčasnej vlne rozširovania, je to ešte horšie. Podľa Caritas sú tieto krajiny najďalej od západoeurópskych štandardov v oblastiach hrubého domáceho produktu a kvality života. V nových prístupujúcich krajinách tvorí priemerný príjem počítaný na osobu vzhľadom na nákupnú silu len približne tretinu príjmu v súčasných členských štátoch EÚ. Napriek tomu je však výška príjmu v nových susediacich krajinách len na úrovni jednej šestiny priemerného príjmu v EÚ. Noví susedia sú takisto najviac pozadu, pokiaľ ide o ďalšie kľúčové ukazovatele ako napríklad výdaje na vzdelávanie.

Hlavnou obavou Caritas Europa je, že cieľ EÚ - vytvoriť „viac a lepšie pracovné miesta“ bude potlačený v prospech vytvárania rýchlych a lacných pracovných miest navzdory veľmi spomalenému ekonomickému rastu. Expertka Caritas Europa v oblasti rozširovania EÚ Jacqueline Tordoiová sa obáva, že všade tam, kde to bude možné, budú mať prednosť krátkodobé opatrenia pred investovaním do vzdelania a školení. Obávaný

dôsledok: priepasť medzi bohatými a chudobnými sa bude len zväčšovať. „Krajiny, ktoré vynakladajú najviac na sociálne služby, majú takisto najmenší počet väzňov,“ hovorí prezident Caritas Europa, pán Vient. „Stačí, keď porovnáte USA a Švédsko...“

Nezamestnanosť je hlavnou príčinou chudoby v celej Európe. V mnohých krajinách miera nezamestnanosti vo výške 95% je normou pre vidiecke oblasti. Stratégia dohodnutá v rámci EÚ je skutočne vyvážená. Ekonomický rast sa vníma ako nástroj sociálneho pokroku. „Nejde len o súperenie so Spojenými štátmi americkými a ich ekonomickým rastom,“ hovorí pán Vient. Ekonomický rast sám o sebe neznamená vyššiu kvalitu života. Napriek tomu je tu nedostatok kombinovaných stratégií, ktoré by integrovali všetky tieto ciele.

Niektoré skupiny tým trpia najviac - či v západnej, strednej alebo východnej Európe. Okrem dlhodobo nezamestnaných, ktorí sklznú do chudoby najrýchlejšie a najčastejšie, katolícka charita identifikovala aj mladých ľudí, osamelých rodičov, veľké rodiny, starých ľudí a postihnutých. Z tohto dôvodu experti Caritas zostavili súbor odporúčaní v snahe žiadať nápravu v rámci EÚ a na národných úrovniach. „Predovšetkým sa musia ďalej posilňovať sociálne systémy v nových členských krajinách EÚ,“ hovorí Jacqueline Tordoiová.

Organizácie Caritas Europa sa cítia byť dobre vybavené na pokračovanie oddanosti chudobným aj po rozširovanom procese. 1. máj má len nepatrnú praktickú dôležitosť pre túto organizáciu. „My sme svojím rozšírením prešli hneď po páde železnej opony,“ hovorí generálny sekretár Marius Wanders. Fond medzinárodnej solidarity pomáha podporovať zamestnancov, školenia a ďalšie vzdelávanie a zriaďuje štruktúry v krajinách východnej Európy. So svojimi 48 členskými organizáciami zo 44 európskych krajín už Caritas - pokiaľ ide o kontinent - predčila novú Európsku úniu s 25 členskými štátmi.

Slovenská sporiteľňa a SKCH na medzinárodnej konferencii v Melku

Mgr. Katarína Michalčíková, Jana Čahojová

V Melk Abbey (Dolné Rakúsko) sa uskutočnila od 14. do 16. apríla 2004 pod záštitou rakúskej charity Caritas Österreich a rakúskej sporiteľne Erste Bank medzinárodná konferencia na tému „Sociálne a ekonomické výzvy pre Strednú Európu“.

Konferencia poskytla platformu na výmenu skúseností zo spolupráce v partnerstvách katolíckych charít a sporiteľní z finančnej skupiny Erste Bank z viacerých krajín Strednej Európy. Tieto partnerstvá pomáhajú zefektívňovať pomoc ľuďom v núdzi v jednotlivých krajinách pôsobnosti. Aj na Slovensku sa rozvíja partnerstvo medzi Slovenskou katolíckou charitou, členkou Caritas Europa a Slovenskou sporiteľňou patriacou do rodiny Erste Bank.

V programe odzneli zaujímavé referáty od prestížnych rečníkov z jednotlivých sporiteľní, charít a renomovaných univerzít. Svoj príspevok predniesol aj generálny sekretár SKCH Ing. Mgr. Juraj Barát. Ing. Danica Lacová, riaditeľka úseku komunikácie a sponzoringu Slovenskej sporiteľne mala príspevok na tému „Migrácia“. Po absolvovaní tvorivých pracovných skupín sa konferencia otvorila verejnosti. Organizátori usporiadali „okruhly stôl“ so známymi odborníkmi na dané oblasti v prítomnosti celonárodných rakúskych médií. Vzácnymi hosťami diskusie boli Franz Küberl, prezident rakúskej charity, Hans Peter Haselsteiner, prezident Bauholding Strabag, AG, Barbara Coudenhove-Kalergi, známa novinárka, Erhard Busek, špeciálny koordinátor paktu stability juhovýchodnej Európy a Andreas Treichl, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Erste Bank.

Témy a výsledky konferencie

Seminár, ktorý si vytýčil niekoľko základných cieľov, sa zaoberal heslami: nová sloboďa, nová zodpovednosť, vchádzame do Európy. Jednotlivé ciele by mali postupne naplňovať krajiny Strednej Európy v rámci začleňovania sa do Európskej únie.

Prvá časť sa týkala **sociálnej integrácie okrajových skupín a menšín**. Jej náplňou bolo zhodnotenie súčasného stavu krajín v Strednej Európe. Hovorilo sa o problematike súvisiacej s nezamestnanosťou, o javoch postihujúcich mladú generáciu,

ale aj o poklese prostriedkov pre verejné sociálne služby, neefektívnom využívaní vzácných zdrojov, či o viac ako desaťročnom pôsobení MVO a občianskych združení. V oblasti pôsobenia medzi sociálnou a ekonomickou politikou sa diskutovalo o potrebe zblížovania týchto „dvoch svetov“. To môže nastať iba v prípade výmeny názorov medzi vedúcimi politickými, eko-

Okruhly stôl

nomickými predstaviteľmi a sociálnymi pracovníkmi. Charita má byť prostredníkom medzi svetom obchodu a sociálnou skutočnosťou okrajových skupín. V závere prvej časti konferencie sa hovorilo o možnostiach praktickej spolupráce medzi Erste Bank a charitou.

Ekonomický rast a pracovný trh bol druhým bodom, o ktorom sa na konferencii v Melk Abbey diskutovalo. Najskôr sa zhodnotil súčasný stav v krajinách Strednej Európy (napríklad nesúlady medzi ekonomickým a pracovným rastom), následne sa poukázalo na možnosť vzdelávaním zvyšovať zamestnanosť. Interakcia medzi sociálnou a ekonomickou politikou musí zahŕňať:

1. Sociálne zabezpečenie, dôvera a optimizmus, ktoré sú nevyhnutným predpokladom pre osobné potreby.
2. Dlhodobou fungujúci ekonomický rast, ktorý je možný iba cez zvyšovanie kúpnej sily. Zdôraznil sa fakt, že spoločnosť má sociál-

Slovenská sporiteľňa (Slsp) významne podporuje SKCH a je jej generálnym partnerom. V roku 2003 Slsp podporila kampaň SKCH pre rozvoj hospicovej starostlivosti. Neprestajne podporuje jednotlivé ďalšie činnosti SKCH; napríklad vydávanie časopisu, ročenky, web stránku a ďalšie projekty.

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita

SLOVENSKÁ
SPORITEĽŇA

nu zodpovednosť aj za ľudí, ktorí sú nespôsobilí pracovať.

V rámci konferencie sa predstavilo niekoľko myšlienkových projektov vzájomnej spolupráce medzi Erste Bank a charitou:

Životná poradenská služba, Financovanie organizácií a zariadení poskytujúcich sociálne služby, Vzdelávací program a Poradca pre pokročilé možnosti.

Migrácia a jej zákonný systém v právnej norme Európskej únie, problém zapojenia sociálnej integrácie periférnych skupín a možnosti praktických podnetov spolupráce v týchto oblastiach boli predmetom diskusie v rámci tretieho bodu stretnutia v Dolnom Rakúsku.

Vzájomná spolupráca medzi Erste Bank a charitou v oblasti migrácie by mala spočívať aj vo zvyšovaní poznatkov o tejto problematike, v rozpočtovej

linii, vo využívaní fondov Európskej únie, praktickou účasťou bankových expertov na charitatívnych projektoch, financovaním služieb pre charitu a ostatných MVO, či pravidelnou výmenou skúseností na rôznej spoločenskej témy.

Záverečná časť rakúskej konferencie sa venovala **sociálnej premene v krajinách Strednej Európy**, ktorá je možná len v prípade prepojenia a spolupráce medzi sociálnou a ekonomickou politikou. Spolupráca medzi Erste Bank a charitou musí byť založená na rozvíjajúcom sa konštruktívnom dialógu o sociálnych záležitostiach a na hľadani možných spoločných riešení.

Ing. Danica Lacová, Slsp a Ing. Mgr. Juraj Barát, SKCH

Indická „mama“ projektu Adopcia na diaľku na Slovensku

Mgr. Katarína Michalčíková

9. až 15. júla sme mali česť privítať na Slovensku sestru Mariu Goretti Quadros, koordinátorku a zakladateľku projektu Adopcia na diaľku v Indii a jej spolupracovníka Patricka Furtada z komunity pre pomoc deťom v Honavare.

Na Slovensko sa prišli poďakovať

Sestra Maria prišla na Slovensko už po tretíkrát, aby sa osobne poďakovala slovenským darcom a aby spolu pánom Patrickom porozprávali o programoch pre všestranný rozvoj chudobných detí v indickom štáte Karnataka. Vďaka slovenským adoptívnym rodičom SKCH pomáha získať vzdelanie a najst primerané uplatnenie v živote týmto deťom už 8 rokov.

U bratislavského primátora

Indickú návštevu sme privítali predpoludním 9. júla v Bratislave. Nasledovali stretnutia s novinármi a prijatie u Ing. Andreja Ďurkovského, primátora hlavného mesta SR Bratislavy. Okrem svojich 3 detí má pán primátor na diaľku adoptované 2 indické deti.

Pán primátor, prečo ste sa rozhodli podporovať práve deti z Indie?

Nuž nebolo to rozhodnutie „zo dňa na deň“. Ešte za socializmu som chcel ísť aj s priateľmi do Indie s cieľom pomáhať ľuďom v tejto krajine. Ale, ako viete, vtedy sa to nedalo zrealizovať. Preto sme sa s manželkou rozhodli aspoň takto pomáhať deťom v Indii.

Ako vnímajú vaše deti na diaľku adoptovaných súrodencov?

Naše deti túto vec plne podporujú. Majú 10, 15 a 16 rokov a samozrejme najviac ich vždy zaujímajú vysvedčenia ich indických súrodencov. Na konci školského roka, keď sa z Indie posielali hodnotenie detí aj s vysvedčením, naše deti majú „prácu“ s porovnávaním svojich vysvedčení s tými indickými.

Čo si myslíte o celom projekte Adopcia na diaľku?

Som rád, že na Slovensku existuje takáto forma pomoci deťom, ktoré nemajú možnosť vzdelania ako samozrejmá. Je to naša obyčajná ľudská povinnosť pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Myslím si, že naše slovenské deti by sa mali ísť niekedy pozrieť do takýchto projektov (keby mali možnosť), aby mohli porovnať rozdiely, vedeli pochopiť aj život chudobnejších a vážiť si to, čo majú.

Stretnutia s adoptívnymi rodičmi

Poobede sa celá delegácia zložená zo sestry Marie, pána Patricka, slovenskej koordinátorky projektu Márie Takáčovej a nášho kolegu Ivana Olšu, vydala na cestu do Novák na stretnutie s adoptívnymi rodičmi. Tam ich milo privítal primátor na mestskom úrade. 10. júla sa indická návšteva stretla s ďalšími darcami v Banskej Bystrici v Kostole sv. Alžbety a nakoniec 11. júla sa konalo stretnutie v Bratislave v ružinovskom kostole. Všetkým, ktorí sa zúčastnili na príprave týchto stretnutí úprimne ďakujeme za ich nezištnú pomoc. A samozrejme ďakujeme všetkým adoptívnym rodičom za to, že pomáhajú indickým deťom, ktoré sú na túto pomoc odkázané.

Ako to celé začalo v Indii

Maria sa už od svojich 12 rokov zaujímalá o osudy svojich kamarátov z nižších kást, ktoré boli chudobné. Doma študovala sociálny rozvoj. Neskôr sa jej naskytila príležitosť študovať sociológiu v Kanade, kde dostala na 6 mesiacov štipendium. Jej záujem pomáhať núdzným deťom však pretrvával, a tak si od predstavených vyžiadala dovolenie pracovať v tejto oblasti. V roku 1984 sa stretla s jedným belgickým kňazom, ktorý jej dal nejaké kontakty do Belgicka a Holandska. To bol pre sestričku impulz začať realizovať sponzorský program pre deti v Indii z darov ľudí z Európy. V súčasnosti cez projekty Marie

Goretti a jej spolupracovníkov podporuje indické deti niekoľko európskych krajín. Okrem Slovenska, kde sa tento projekt začal v roku 1996, je to napr. Česko, Belgicko, Holandsko a posledné 2 roky Taliansko. V Španielsku je projekt realizovaný odlišným spôsobom. Ľudia tu nemajú adoptované konkrétne dieťa, ale prispievajú na aktuálne projekty, napríklad jedno obdobie sa zbierajú peniaze na stavbu školy, o rok zasa na inú vec. Najnovšou krajinou, odkiaľ ľudia prispievajú, je Francúzsko.

Ako sa to začalo na Slovensku

V roku 1995 bol pracovník SKCH Stanislav Šedivý na služobnej ceste v Prahe, kde sa stretol aj s projektom Arcidiecéznej charity Praha Adopce na diaľku. Projekt ho zaujal a „pražáci“ mu vysvetlili, ako to celé funguje. Do Bratislavy si priniesol kontakt na sestru Mariu Goretti. Už bolo treba iba presvedčiť prezidenta charity o tom, aby sa do projektu šlo. Ten sa nedal dlho prehovárať a pán Šedivý sformuloval list pre sestru Goretti, ktorý kolega Martin Mucha preložil do angličtiny. Sestrička odpísala a vysvetlila, ako projekt funguje v iných krajinách. O rok neskôr sa už projekt začal realizovať aj na Slovensku.

Projekty v Indii

Kongregácia misijných sestier Kráľovnej apoštolov spravuje 18 sociálnych centier. V centrách poskytujú sociálni pracovníci poradenstvo, vyhľadávajú deti pre Adopciu na diaľku, zbierajú deti, ktoré nájdu na ulici, pracujú s alkoholikmi a vdovami. V centre pracuje aj psychológ, ktorý robí napríklad IQ testy na zaradenie detí do škôl a robí aj odborné poradenstvo. V centrách sa pracuje na rôznych projektoch, po-

Adopcia na diaľku

Adopcia na diaľku znamená možnosť pre slovenských záujemcov „adoptovať si na diaľku“, čiže finančne podporovať, konkrétne dieťa z Indie. Projekt začala SKCH realizovať od novembra 1996 v spolupráci s rehoľnou sestrou Mariou Goretti Quadros, ktorá zodpovedá za viaceré charitatívne projekty v prospech núdznych detí v Indii. V rámci projektu Adopcia na diaľku SKCH spolupracuje so 6 sociálnymi centrami v indickom štáte Karnataka. Minimálna finančná podpora 420 Sk mesačne na jedno dieťa je zameraná predovšetkým na vzdelávanie. Z tohto príspevku slovenských darcov je hradené školné, internát, školské pomôcky, uniformy, prípadne lekárske ošetrovanie atď. Adoptívni rodičia momentálne cez SKCH pomáhajú 1 150 indickým deťom.

Vaše dary na podporu stavby Zdravotnej školy sv. Ignáca môžete zasílať:
Československá obchodná banka - ČSOB
číslo účtu: 502332363/7500
špecifický symbol: 130

Majiteľ účtu:

Slovenská katolícka charita
Kapitulská 18
814 15 Bratislava

máhajú napr. aj pri stavbe školy. V rámci sociálnych centier beží projekt Adopcia na diaľku. V meste Honavar je okrem sociálneho centra sestier - Sociálneho centra sv. Ignáca, ktorého riaditeľkou je sestra Maria Goretti, ešte jedno centrum, s ktorým spolupracujú.

Honavar sa nachádza na pobreží Arabského mora na mieste, kde sa doň vlieva obrovská rieka Sharavati. Je to vidiecke mesto v Indii, kde život plynie o trošku pomalšie. Ľudia sa zaoberajú poľnohospodárstvom a rybníctvom. 80 % ľudí žije na vidieku. Mechanizácia a používanie strojov sa tu ešte veľmi neudomácnili. Ľudia robia veci zastaranými spôsobmi. Postupom času dochádza v mestských oblastiach k zlepšovaniu zdravotnej starostlivosti, avšak v dôsledku zvyšujúceho sa prírastku obyvateľstva naďalej pretrvávajú nedostatok profesionálnych zdravotných pracovníkov. Situácia na vidieku je však ešte horšia. Nedostatok profesionálnej zdravotnej starostlivosti je tu akútne. Obyvatelia vidieka nemajú vlastných zdravotných pracovníkov, ani čas na cestovanie do najbližšieho zdravotného centra. Je tu alarmujúca úmrtnosť a nízka pôrodná hmotnosť.

V takýchto podmienkach založili sestry Nemocnicu sv. Ignáca, aby zabezpečili zdravotnú starostlivosť obyvateľom Honavaru a okolitých oblastí. Nemocnica sa postupne rozrástla na všeobecnú nemocnicu s 50 posteľami a zohľadňuje zdravotné potreby pacientov patriacich do skupín s nízkym príjmom. Takisto disponuje mobilnou lekárskou stanicou, ktorá má lekára a zdravotnú sestru a takto rozširuje bezplatné služby do vzdialených dedín.

Dôležitým projektom sestier je Zdravotná škola sv. Ignáca v Honavare. Funguje pri Nemocnici sv. Ignáca. V nemocnici je akútne nedostatok zdravotných sestier, ale dievčatá z chudobných rodín si nemôžu dovoliť dochádzať do vzdialenej školy s veľmi vysokými poplatkami. Zdravotná škola sv. Ignáca je prvou v diecéze a prvých 30 dievčat sa zatiaľ učí v Sociálnom centre sv. Ignáca, kde sú aj ubytované. Sestry síce darovali pozemok, ale pri stavbe školy sú odkázané na dary od dobrodincov. V septembri by mala začať študovať ďalšia skupina 50 študentiek a ročne by malo 3,5-ročným kurzom prejsť 150 študentiek.

Škola Sadhana v Honavare vznikla v rámci projektu „Odstránenie detskej práce“. Jej zakladateľkou je sestra Maria Goretti a riaditeľom je Patrick Furtado, ktorý prišiel na Slovensko spolu so sestričkou. Patrick študoval sociálnu prácu a filozofiu. Stal sa majstrom filozofie a ďalej študoval migráciu. Popri tom robil výskum pre projekt Odstránenie detskej práce.

Podľa správy Medzinárodnej pracovnej organizácie (ILO) 250 miliónov detí na svete pracuje a odhaduje sa, že v Indii je ich okolo 11,28 milióna. V štáte Karnataka ich pracuje 976 247. Škola Sadhana je lúčom nádeje len pre niekoľko z nich. Bola založená v roku 1999, keď sa tu začalo učiť 80 detí. Dnes ich už do nej chodí viac ako 110. So školou spolupracuje nadácia Muktha, ktorej členovia aj sami v škole pracujú. Cieľom Sadhany je znovu zaradiť do spoločnosti pracujúce deti a tie, ktoré nechali školu. V škole im poskytujú radosť

z objavovania nového formou vzdelávania v bezpečnom a príjemnom prostredí komplexu Sadhany.

V Sadhane prebieha formálne vzdelávanie, ktoré umožňuje otvorený školský systém v Karnatake, profesijné výcviky (zhotovovanie bábik a iných hračiek, výroba tašiek a odevov, hudba, maľovanie, počítače, práce v domácnosti, elektroinštalácia, chov hydiny a hovädzieho dobytku a záhradkárstvo), rozvojové aktivity a doplnkové aktivity (motivačné programy pre rodičov, motivačné programy pre deti a programy obohacovania života, posilňovania postavenia žien v spoločnosti a programy boja proti porušovaniu detských práv). Pri škole je internát, kde môžu deti bývať.

Bežný deň sestry Marie a pána Patricka

Sestrička Maria Goretti vstáva o 4.00 h, aby mala nejakú časť z dňa pre seba. V tomto čase kvôli zdravotným problémom cvičí a potom sa asi 2 hodiny modlí. Medzi

8.00 h a 8.30 h začína pracovať. Do roku 2001 pracovala často do polnoci. Potom ochorela a teraz už pracuje „iba“ do 21.00 h maximálne 22.30 h. V náplni jej práce je korešpondencia s podporovateľmi všetkých projektov a administratíva. Rozpráva sa s ľuďmi, ktorí za ňou prichádzajú s rôznymi problémami. 12 dní v mesiaci cestuje po jednotlivých centrách; niektoré sú vzdialené asi 1 000 km. Cestovanie je okrem toho v Indii dosť náročné kvôli nepriaznivému počasiu a zlým cestám. Cestujú tam teda najčastejšie džípom.

Patrick Furtado vstáva okolo 7.00 h a smeje sa, že na sestru Goretti veru nemá. Potom ráňajkuje, číta noviny a ešte sa krátko modlí. Asi hodinu je v úrade, potom ide do školy, ďalej má stretnutia so spolupracovníkmi. Robí aj poradcu v škole pre sociálne sestry. Často navštevuje sociálne centrá sestier, lebo s nimi veľmi úzko spolupracuje. Patricia manželka pracuje v sociálnom centre ako klinická psychologička.

Výsledky práce

Základom práce sestry Marie a pána Patricka je dôraz na vzdelávanie detí. Osveta je v tomto prípade účinná, pretože ľudia v ich krajine si začínajú viac vážiť vzdelanie. Okrem samotného cieľa vzdelávania a toho, že deti nemusia pracovať, presadzovaním vzdelávania sa znížilo aj požívanie alkoholu medzi deťmi. Do projektov bolo doteraz zahrnutých asi 10 000 rodín, čo celkovo ovplyvnilo ich život k lepšiemu. V krajine bolo v roku 1997 65 % analfabetov. Do roku 2004 sa ich počet, určite aj vďaka vzdelávacím projektom sestry Goretti, znížil na 45 %. Avšak už uvádzaných 11 miliónov detí v Indii (z toho 1 milión je v Karnatake) musí ešte stále pracovať, a teda nechodí do školy. Motivácia pre stále pokračovanie v projektoch je teda veľmi veľká.

Príbeh Josefíny

Do sirotinca prišlo pred niekoľkými rokmi 11-ročné dievča Josefína. Pochádza z 3 detí, z ktorých najstaršie dievča malo 19. Všetky tri našli na ulici. Otec bol alkoholik a matka prostitútkou. O matke už dlhšie nič nevedia a otec pred tromi rokmi zomrel. Josefína ukončila 9. ročník. Nikdy nebola dobrou žiačkou. Napriek tomu ju však dali ďalej do školy. Na gymnáziu zas stále prepádavala z matematiky a angličtiny. Učiteľka v škole už bola taká nervózna, že jej povedala, že sa na nič nehodí. Josefína z toho bola veľmi sklamaná a chcela spáchať samovraždu. S týmto rozhodnutím sa zdôverila v jednom rozhovore kňazovi, lebo sestru Goretti sa to neodvážila povedať. Povedal jej to teda dotyčný kňaz. Sestra potom Josefína navrhla, aby si vybrala nejakú inú školu - učilište. Tým sa problémy vyriešili, lebo takúto školu zvládla. Našla si chlapca a teraz sa bude vydávať.

SKCH získala grant na pomoc ľuďom v Sudáne

Jana Čahojová

Administratívna a kontraktčná jednotka Trusťového fondu vyhlásila 19. 4. 2004 druhé grantové kolo na financovanie projektov slovenskej Oficiálnej rozvojovej pomoci. Vybrali projekt SKCH.

Projekt, ktorým sa Slovenská katolícka charita prihlásila, zaujal a výberová komisia ho vybrala na realizáciu. Jeho poslaním je humanitárna a rozvojová pomoc vojnou zničeným oblastiam v Južnom Sudáne, ktoré sú v súčasnosti v stave mierovej a ekonomickej rehabilitácie. Hlavnou úlohou misie bude prispievať na rozvoj domácej poľnohospodárskej

výroby, ktorou by si krajina zabezpečovala dostatok jedla pre vlastné potreby a prebytok predávala na trhu. Spolupracovať na jeho uskutočnení bude sudán-

ska samospráva rovnako ako významné medzinárodné sponzorské vlády. Konkrétnym zmyslom práce v regióne Bahr el Ghazal (kniežastvo Tonj Southy), ktorý v nedávnej minulosti postihli viaceré prírodné katastrofy, bude zlepšovanie podmienok na zabezpečenie stálej potravy, inštalácia núdzovej zásobárne jedla, zavedenie a realizácia ekologického spôsobu hospodárenia a zosúladenie práce miestnych diecéz.

Hneď po uskutočnení všetkých činností, ktoré má projekt naplniť, bude Slovenská katolícka charita úzko spolupracovať s tradičnými a vládnyimi činiteľmi pôsobiacimi v krajine, rovnako ako s inými mimovládnyimi organizáciami.

Medzinárodná pomoc sudánskej provincii Darfur

JČ, TKKBS, CI

Caritas Internationalis a Action by Churches Together (ACT) International sa spojili, aby reagovali na pokračujúcu humanitárnu pomoc v sudánskej provincii Darfur. Obidve organizácie spolupracujú v sieti, ktorá zastupuje katolícku, ortodoxnú a protestantskú cirkev a s nimi súvisiace organizácie na celom svete. Spoločný ekumenický ohlas bude známy ako ACT/Caritas Darfur Emergency Response (ACDER). „Situácia v sudánskom Darfure je extrémne vážna,“ vyhlásil Nils Carstensen, vedúci predstaviteľ ACT International.

Za 16 mesiacov bojových operácií prišlo o strechu nad hlavou viac ako 1 milión tamojších obyvateľov a situácia zapríčinila únik viac ako 130 000 ľudí do susedného Čadu, kde charita poskytuje pomoc viac ako 30 000 utečencom. Norwegian Church Aid (NCA), člen organizácie ACT, pomáha viac ako 45 000 utečencom v troch táboroch v Čade.

V dôsledku situácie, ktorá v krajine nastala, arcibiskup Mons. Paul Cordes, osobitný pápežský vyslanec, navštívil koncom júla Sudán, kde sa stretol s miestnymi katolíckymi biskupmi i vládnyimi predstaviteľmi, u ktorých intervenoval, aby umožnili kato-

lickým humanitárnym organizáciám slobodný prístup do utečeneckých táborov. V rámci svätej omše, ktorú v nedeľu 25. júla koncebroval, zdôraznil, že Svätý Otec myslí na Cirkev v Sudáne a na sudánsky ľud, aby čím skôr našiel riešenie humanitárneho problému, ktorý trápi krajinu a katolícka komunita mohla pomôcť nastoliť pokoj a slobodu v krajine. Medzinárodná katolícka charita v spolupráci s pravoslávnu a protestantskou chcú ešte v tomto roku pomôcť Afrike sumou 14 miliónov EURO, ktoré budú určené predovšetkým na pomoc v oblasti hygieny, zdravotníckej asistencie a vzdelávania.

Česká charita pomáha obetiam povodní na Slovensku

Jan Oulík, tlačový hovorca Združenia Česká katolícka charita

Východné Slovensko sa spamätáva z povodní. Miestne charity monitorujú situáciu, aby mohli čo najúčinnejšie pomôcť. Na pomoc obetiam záplav vycestoval pracovník Diecéznej charity Litoměřice s nákladom vysúšačov.

Po konzultáciách s pracovníkmi partnerskej Arcidiecéznej charity Košice 5. 8. 2004 vycestoval na východné Slovensko pracovník Diecéznej charity Litoměřice Roman Striženec. Doviezol so sebou štrnásť kusov prenosných vysúšačov. Tie budú dlhodobo zapožičané do jednotlivých domácností, ktoré zasiahla povodeň.

V rámci Slovenskej katolíckej charity pomáhajú ľuďom v oblastiach zasiahnutých povodňou Arcidiecézna charita Košice, Gréckokatolícka charita Prešov a Spišská katolícka charita. Situácia je stabilizovaná,

nie sú hlásené krízové stavy a diecézne charity zisťujú škody zapríčinené povodňou.

Arcidiecézna charita Košice zisťovala situáciu v jednotlivých mestách a obciach, prostredníctvom kontaktov s okresnými a krajskými úradmi a ich krízovými štábmi a s farskými úradmi. Arcibiskupský úrad vyhlásil zbierku. Väčšinou ľudia potrebujú vysúšače, potrebné sú tiež potraviny a pitná voda.

Gréckokatolícka charita Prešov monitorovala situáciu osobnými výjazdmi, telefonicky a tiež prostredníctvom biskupských a farských úradov. Spracovávajú zoznam škôd a plánujú pomôcť jednotlivým preskúmaným prípadom - ľuďom v sociálnej alebo materiálnej núdzi.

Spišská katolícka charita zistila prostredníctvom okresných a krajských povodňových komisií a prostredníctvom farností, že povodeň spôsobila škody prevažne na ve-

rejmom majetku. Krízový stav nebol zistený. Spolu s biskupským úradom plánujú v najbližších dňoch vyhlásiť zbierku. Jej výťažok by mal pomôcť jednotlivým prípadom a tiež prispieť k samotnému založeniu povodňového fondu, pretože povodne postihujú východné Slovensko takmer každý rok. Charita chce pomôcť rodine v núdzi, ktorá pri tohtoročnej povodni prišla o deväťročného syna.

Združenie Česká katolícka charita vyhlásilo 31. júla verejnú zbierku na pomoc obetiam povodní na Slovensku na účet: 369-369369369/0800 v Českej sporiteľni Praha 1, variabilný symbol 163. (Pri platbe zloženkou je nevyhnutné uvádzať číslo účtu v tvare: 3690369369369/0800, VS 163).

Pri povodniach v roku 2002 usporiadala takisto Slovenská katolícka charita zbierku na pomoc ľuďom v Českej republike.

Depaul Trust pomáha najmä bezdomovcom v Anglicku a Írsku

Mgr. Katarína Michalčíková, Mark McGreevy

V máji navštívil Slovensko Mark McGreevy, výkonný riaditeľ The Depaul Trust. Depaul Trust má 250 zamestnancov a 400 dobrovoľníkov. V Londýne má centrálu a realizuje 42 projektov v Anglicku a v Írsku, ktoré pomáhajú nájsť ubytovanie a vzdelanie viac ako 4 000 ľuďom ročne. Ďalšie projekty realizujú v zahraničí.

Depaul Trust založila v roku 1989 Misijná spoločnosť Vincenta de Paul.

Vo Veľkej Británii je okolo 400 katolíckych charitatívnych organizácií. Depaul Trust je tretou najznámejšou a to najmä v katolíckej spoločnosti. Cieľovou skupinou ľudí, ktorým pomáha, sú mladí bezdomovci, často závislí od drog a alkoholu. Domáca vláda veľmi oceňuje spoluprácu s Depaul Trust. Pri vzniku istej politickej diskusie sa s nimi radil napr. Tony Blair, princezná Diana ich podporovala asi 4 až 5-krát ročne atď. V súčasnosti organizácia zisťuje, či môže pomáhať v Strednej a Východnej Európe.

„Prečo som navštívil Slovensko?“ opakuje otázku Mark. „Nuž to je dlhý príbeh, ale správcovia nasej charity majú záujem rozvinúť naše porozumenie rozšírenej európskej komunity a tvoriť partnerstvá - učiť sa, ako iní pomáhajú núdzným a podeliť sa s našimi vedomosťami a skúsenosťami, ak bude záujem.“

Do Bratislavy som prišiel na začiatku mája a zostal som na Slovensku 4 dni. Prvá vec, čo ma prekvapila, bola, že aké nád-

herné je centrum mesta s operou a stromami lemujúcimi Hviezdoslavovo námestie. Je impozantné ako iné hlavné európske mestá a má vynikajúcu atmosféru. Avšak tak ako väčšina európskych metropol, je magnetom pre bezdomovcov, žobrákov, drogovu závislých a mentálne postihnutých, ktorí dúfajú, že tu nájdu nejakú pomoc a podporu.

Okrem Bratislavy som navštívil nocľahareň pre bezdomovcov, ktorú prevádzkuje Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul a Dcéry kresťanskej lásky a Diecéznu charitu Nitra (DCHN). V DCHN som navštívil denné centrum pre ľudí bez domova, detský domov a projekty pre zamestnanosť a vzdelávanie. Všetky môžeme považovať za vzory. Zapálenosť týchto ľudí bola skutočne inšpirujúca a ja dúfam, že sa im bude stále dariť. Myslím si, že tú prácu robia dobre a v budúcnosti sa im ešte viac osvedčí.

Zostáva mi už len poďakovať Jurajovi Barátovi a všetkým ľuďom z charity za srdečné prijatie a zorganizovanie zaujímavej návštevy. Domov sa vraciam s nádejou, že naše organizácie budú môcť na niektorých projektoch spolupracovať. Určite sa máme čo od seba navzájom učiť. Ak máte záujem, môžete navštíviť našu stránku na www.depaultrust.org.uk. Nie je síce preložená do slovenčiny, ale aj z obrázkov sa dá veľa porozumieť. Nech sa vám darí a nech vás žehná Pán. Pozdravujeme vás všetci z Anglicka a Írska a vítame vás v európskej rodine. Myslím si, že aj vy jej máte čo ponúknuť.“

Iné

Mgr. Ivana Novotná

Pravdepodobne máte pravdu... Sú iné. O niečo živšie, možno priamejšie a úprimnejšie - niektorí to nazvete „drzejšie“. Ich slovník nie je vybraný a s bontónom sa veľmi nekamarátia. Prvý pohľad a jedna stránka zorného poľa toto naozaj ukazujú. Bolo by však prinajmenšom nerozumné zostať presvedčeným o niečom iba na základe povrchného poznania.

Deti z detských a charitných domovov, odložené alebo nechcené deti - či akokoľvek ich nazveme. Iné. Zradené, s pocitom nemilovanosti a menejcennosti. Za maskou „drzosti“, ľahostajnosti a nadmerného sebavedomia vycítiť ubitú, ustráchanú dušu, zranenú citlivosť a nedôveru v seba. A niet sa čo čudovať. Nemusíme mať preštudované odborné knihy zo psychológie (hoci cez ne by sme sa o tom len utvrdili), aby sme dokázali doceniť primárny význam ľudskej lásky pre dieta od prvých (a najmä v prvých) okamihov života. Netreba podrobne rozoberať ako zväčša v tele matky človečiek cíti, či je chcený a prijímaný, či sa na neho tešia a aké to zanecháva stopy na jeho formovaní. Mohli by sme prechádzať ďalej - potreba nežných dotykov, na ktoré by mal mať vždy niekto pre dieťaťko dostatok času, nadviazanie sa na materskú osobu a jej nenahraditeľnú úlohu pre normálny zdravý vývin, vyrastanie v rodine, v istom období (taktiež normálne a zdravé) „chválenie sa“ svojimi rodičmi v kruhu kamarátov... Toto všetko a veľa ďalšieho bolo týmto deťom, práve preto „iným“ deťom odopreté. Tak radšej namiesto toho, aby sme kritizovali ich častokrát nevhodné správanie, skúsme ich viac pochopiť. Pochopiť a dať im z našej lásky. Dať im naše prijatie, náš čas. Vieme, koľko šikovnosti a talentu sa ukrýva v týchto deťoch, koľko kreativity sa dá objaviť pri správnom vedení.

Ďakujem všetkým, ktorí prežívajú to podstatné a s múdrou láskou sa obetavo starajú o tieto deti. Žiadne sebazaprenie ani úsilie cez slzy nie je zbytočné. „Čo ste urobili jednému z týchto mojich malíčkových, mne ste urobili...“ A poslanstvo nádeje: „Láska nikdy nezanikne.“

VYDÁVA Sekretariát Slovenská katolícka charita, ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/544 31 506, 544 32 801, fax 02/544 33 097, e-mail: info_charita@computel.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 141, ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA Mgr. Katarína Michalčíková, NA ČÍSLE SPOLUPRACOVALI Jana Čahojová, Mgr. Jana Vlašičová, Mgr. Katarína Hviezdarková, Mgr. Ivana Novotná, TK KBS, Strategie online, Omnipublic, diecézne charity: Mgr. Lucia Vadrnová, Mgr. Mária Vančíková, Ing. Mária Rajňáková, Mgr. Marek Krajnák, Mgr. Peter Senko, Ing. Mgr. Eleonóra Mitriková, Mgr. Martin Šarkan, Mgr. Oľga Pecíková, Ivana Šebová, Mgr. Eva Plavcová, Mgr. Zuzana Klingová, Mgr. Soňa Gaborčáková, Libuša Patkošová, Marianna Kolbiková, JAZYKOVÁ KOREKCIA Eva Sitárová, GRAFICKÁ ÚPRAVA Mgr. art. Juraj Martiška, VÝROBA Vydavateľstvo Don Bosco, REGISTRÁCIA MK SR 3106/2003, DISTRIBÚCIA LK Permanent a sieť diecéznych charít, FOTOGRAFIA NA TITULNEJ STRANE Mgr. Katarína Michalčíková, OSTATNÉ FOTOGRAFIE SKCH a DCH, Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka podpore Slovenskej sporiteľne.

So srdcom dokorán

blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita sa stará o ľudí v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vyznanie a politické zmýšľanie. Diecézne charity pomáhajú opusteným deťom a mladým, rodinám

v núdzi, postihnutým ľuďom, chorým, starším, zomierajúcim, ľuďom bez domova, migrantom a utečencom, tehotným ženám a matkám s deťmi v núdzi. Sekretariát Slovenskej kato-

lickej charity organizuje humanitárnu pomoc a koordinuje národné projekty a činnosť diecéznych charít. Prostredníctvom Charity podporíte 13 000 ľudí v núdzi, o ktorých sa staráme.

 SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita

Sekretariát Slovenská katolícka charita; Bratislavská katolícka charita; Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita; Diecézna charita Nitra; Diecézna charita Banská Bystrica; Spišská katolícka charita; Diecézna charita Rožňava; Arcidiecézna charita Košice; Gréckokatolícka diecézna charita; Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

www.charita.sk; tel.: 02/5443 1506; č. ú.: Slovenská sporiteľňa 0176875345/0900 VS 140

Generálny partner

Mediálni partneri

uvchop[bi]